

Udvalgbetænkning i anledning af oprettelse af studenterpræstestilling, 1965

Trinitatis Kirkes Arkiv,

Skannet - OCR af Jesper Vang Hansen, 2005

Marts 1965

Udvalget af 15/1-65 til forberedelse af ordning med studenterpræst i København

Studenterpræst i København

1. Indledning.

I den sidste halve snes år er der såvel i Aarhus som i København blevet arbejdet med tanken om at indføre en studenterpræsteordning. Inspirationen til dette arbejde er kommet fra en fornemmelse af, at der er et stærkt behov for præster, der arbejder med særligt henblik på studeilte. I forskellige grupper og i mange sammenhænge er disse spørgsmål dukket op. Der er naturligvis en forbindelse til den almindelige drøftelse af miljøpræster -- en drøftelse, som i Danmark blandt andet har ført til indførelse af faste præster ved værnene og til forskellige forsøg på bedre kirkelig betjening af medarbejdere ved større industrivirksomheder.

Man har set hen til Danmarks nabolande hvor forskellige studenterpræsteordninger har fungeret med held i længere tid. Der.. er f. eks. 10 studenterpræster i Sverige, 3 i Norge og ca. 100 i Tyskland. I England er der ligeledes et større antal.

Den følgende redegørelse er et forsøg på at pege på mulighederne for oprettelse af en stilling som studenterpræst i København.

2. Begrundelse af studenterpræster.

Studerne må som medlemmer af Folkekirken forvente en forsvarlig kirkelig betjening. Da studenterne ofte er fremmede for det miljø, der hersker i det sogn, hvor de tilfældigt kommer til at bo, ser man i de fleste tilfælde, at de også står fremmede over for det kirkelige liv i sognet. Denne tendens fremmes gennem studenternes hyppige skiftende bopæl. I Danske Studerendes Fællesråds undersøgelse over studenternes boligforhold hedder det bl. a.: "De studerende må i de første studieår acceptere forholdsvis små, dårlige og dyre boliger for siden ved hyppige flytninger langsomt at avancere på boligmarkedet til bedre boliger." Desuden isolerer kollegiernes særlige livsform studenterne fra normal kontakt med sognet.

Det betyder, at der må gøres en indsats for at hjælpe studenter-ne til forbindelse med sognemenigheder, hvor de kan føle sig hjemme. Man må endvidere tage alvorligt, at vejledning i religiøse spørgsmål ved samtaler (sjælesorg) er et behov, som i øjeblikket praktisk talt overses.

Studenterpræsten skal være medvirkende til, at der udbygges en forbindelse mellem menighederne og studenterne. Denne opgave kan han naturligvis ikke selv løse, men må inspirere de forskellige parter til at tage fat på. Når studenterpræsten færdes blandt studenterne, vil behovet for sjælesorg hurtigt vise sig. Her behøver man blot at pege på de udenlandske erfaringer.

De opgaver, der her er peget på, løses kun i utilstrækkelig grad af de forskellige sognes præster. Forklaringen er den enkle, at præsternes opmærksomhed først og fremmest er rettet mod mere dominerende miljøer i sognet ligesom de mange arbejdsopgaver, der påhviler en storbypræst, sjældent lader tid tilovers til mere specielle studenteropgaver.

3. Studenterpræsten og sognet.

Baggrunden for studenterpræstens arbejde er blandt andet - som vi har set - at sogneinddelingen for de fleste studenter ikke har nogen reel betydning. Dette vil ikke sige, at der ikke skal stræbes, hen imod, at studenter finder ind i menigheder, hvor de kan føle sig hjemme. Der vil mange steder være naturlige opgaver at løse for studenter i ungdomsarbejde, settlementsarbejde eller lignende, og på denne måde får et ikke ringe antal studenter en konkret menighedstilknytning. Ligeledes bør man heller ikke overse, hvor forskellige studenter er, og at det ofte er i forskellige sammenhænge, de vil føle sig hjemme.

Dette betyder blandt andet, at man ikke ensidigt skal stile mod den studentermenighed, men opmuntre studenterne til at finde sig et hjemsted i en eller anden menighed. Man vil så i øvrigt se, at studenterne hovedsageligt vil samle sig om en række bestemte menigheder og præster, hvorved disse menigheder naturligvis mere eller mindre får præg af studentermenighed.

Studenterpræsten bør selv være tilknyttet et konkret sogn. Det giver den bedste forbindelse til det almindelige kirkelige liv og skaber mulighed for, at studenterpræsten regelmæssigt kan holde gudstjenester. En sådan ordning er f.eks. gældende for en række af Kirkens Korshærs præster. Hvorledes studentergudstjenesterne skal udformes - om de skal lægges som hverdagsgudstjenester, om man skal forsøge med utraditionelle gudstjenesteformer, må erfaringerne efterhånden vise. Disse gudstjenester skal naturligvis ikke erstatte sognets normale højmesse.

4. Studenterpræsten og de forskellige studenterforeninger.

Studenterpræsten bør ikke stå som repræsentant for en bestemt forening eller være særlig tilknyttet bestemte grupper. Både kirkelige og verdslige studenterforeninger, der ønsker at bruge præsten til foredrag, diskussioner eller studiearbejde, bør have mulighed derfor. Derfor er det

også nødvendigt, at studenterpræsten ansættes som præst i Folkekirken. I praksis vil det naturligvis vise sig, at der er foreninger, der er mere interesserede i at bruge studenterpræsten end andre; men netop derfor er det så vigtigt, at der bliver tale om en ansættelse på lige fod med andre præster i Folkekirken, da det vil understrege, at der er lige adgang for alle til at bruge studenterpræsten. Dette forhold understreges også gennem de udenlandske erfaringer.

5. Studenterpræstens arbejdsopgaver.

Følgende arbejdsopgaver skulle fremgå af den foregående redegørelse:

- a. Et opsøgende arbejde for at få kontakt med studenterne. Her vil ikke mindst kollegierne og kvarterer, hvor der bor mange studenter, komme ind i billedet. Studenterpræsten vil uden vanskeligheder komme i kontakt med et mindre antal studenter, der kan formidle kontakten til kollegier, studenter-foreninger m.m.
- b. Et arbejde for at få præster og andre i menighederne til at se, hvad man kan gøre for i højere grad at få studenterne til at føle sig hjemme ved gudstjenesterne og i det øvrige kirkelige liv i sognet. Her må man ikke mindst tænke på sogne med store kollegier.
- c. Selv om det aldrig kan blive det store antal studenter, studenterpræsten kan komme i berøring med som sjælesørger ligger her et stort arbejdsområde. Naturligvis skal præsten ikke konkurrere med psykiater, psykolog og socialrådgiver. Præsten skal tværtimod henvise til studenternes rådgivnings-klinik, når dette skønnes nødvendigt. Det er derfor også væsentligt, at der skabes et godt samarbejde mellem studenterpræsten og Rådgivningsklinikken for Studenter.
- d. Gudstjenester, diskussioner og foredrag, hjælp til bibelstudiearbejde og andet. En række studenter vil føle det naturligt regelmæssigt at komme til de gudstjenester, hvor studenterpræsten gør tjeneste. Ligeledes må man regne med, at der i studenterforeningerne i større eller mindre grad vil blive gjort brug af præsten. I den sammenhæng må studenterpræsten også være rede til at deltage i stævner og møder f. eks. om sommeren.
- e. Der kan blive tale om en række opgaver i forbindelse med de studerende fra u-landene. En stor procentdel af disse er kristne og en hel del af disse unge har vanskeligt ved at tilpasse sig de kirkelige forhold i Danmark. Det må anses for ønskeligt, at studenterpræsten har et vist kendskab til de unge kirkers problemstilling - ligesom han må holde sig i nøje kontakt til "International Student Center" og andre organer, som tager sig af de unge fra u-landene.

6. Embede som studenterpræst ved Trinitatis kirke, København.

- 1) Det foreslås at søge oprettet et embede for en studenterpræst som kaldskapellan eller fast hjælpepræst ved Trinitatis kirke med følgende særlige begrundelse udover det ovenfor anførte.

a. Siden 1940 har professor, dr. theol. K.E. Skydsgaard været ansat som "hjælpepræst for sognepræsten ved Trinitatis kirke" med den særlige opgave at være studenterpræst, med honorar som midlertidig hjælpepræst (kirkeministeriets journal 264 / 1940). Han har varetaget opgaven i den udstrækning, universitetsarbejdet har levnet tid dertil. For at give mulighed for en heltidsvirksomhed for en studenterpræst efter det nuværende behov er professor Skydsgaard villig til at afgive sin stilling som hjælpepræst ved Trinitatis kirke med dertil hørende løn.

b. Trinitatis kirke har fra begyndelsen været studenterkirke og har været under universitetets patronat, indtil magistraten overtog overtilsynet.

Kirken ligger midt i det gamle latinerkvarter, hvor mange studenter bor både privat og i kollegier, af hvilke flere ligger lige ved kirken. I de kommende år agter universitetet at overtage en stor del af den nærmeste private bebyggelse til undervisningsformål.

c. I sammenhæng med professor Skydsgaards præstegerning og de andre to præsters og menighedens interesse for studenterne har Trinitatis kirke i de senere år i stadig stigende grad været brugt som studenterkirke. Særlig skal nævnes: en aftengudstjeneste i begyndelsen af september som offentlig indledning til universitets-semesteret. I øvrigt i semester-tiderne: En gang om måneden prædiker teologiske professorer på skift ved søndagens højmesse. Aftengudstjeneste med indkaldte prædikanter og studenterkor n gang månedligt. Privat har grupper af studenter stadig benyttet kirken til regelmæssige andagter, i forskellige former gennem årene.

2) Det er en forudsætning, at menighedsrådet ved Trinitatis kirke tilslutter sig tanken om en studenterpræst og vedkende sig det arbejde, der skal udgå fra sognet. Kun i så fald kan der skabes en naturlig basis for arbejdet.

3) Det er nødvendigt, at der skabes tilfredsstillende økonomiske forhold for studenterpræsten. Hvis studenterpræsten skal supplere sin løn med biindtægter, vil det gå ud over arbejdet, ligesom man ikke kan forvente, at der kan skabes den nødvendige stabilitet.

4) Der må skaffes studenterpræsten en centralt beliggende bolig. Det kan ikke forventes, at studenterne vil møde op på et kontor til bestemte træffetider for at tale med studenterpræsten. Det er heller ikke uden betydning, at studenterne kan komme i et hjem, således at studenterpræstens arbejde ikke i for høj grad får præg af at være en offentlig institution. Boligen må for at kunne tjene sit formål også have en vis størrelse. - Der synes at være mulighed for at skaffe en bolig i St. Kannikestræde, som skulle være anvendelig til formålet.

5. Det vil være af betydning, at studenterpræsten knytter kontakt med kolleger i udlandet og således får mulighed for at udveksle erfaringer. Man kan således pege på de årlige møder for studenterpræster i Sigtuna, Sverige - og på det arbejde, der finder sted i forbindelse med Sammenslutningen af Studenterpræster i Europa. Når en eventuel studenterpræst bliver udnævnt, ville det være formålstjenligt, om der kan bevilges ham rejsemulighed, så han på stedet kan sætte sig ind i studenternes forhold til kirken i andre lande.